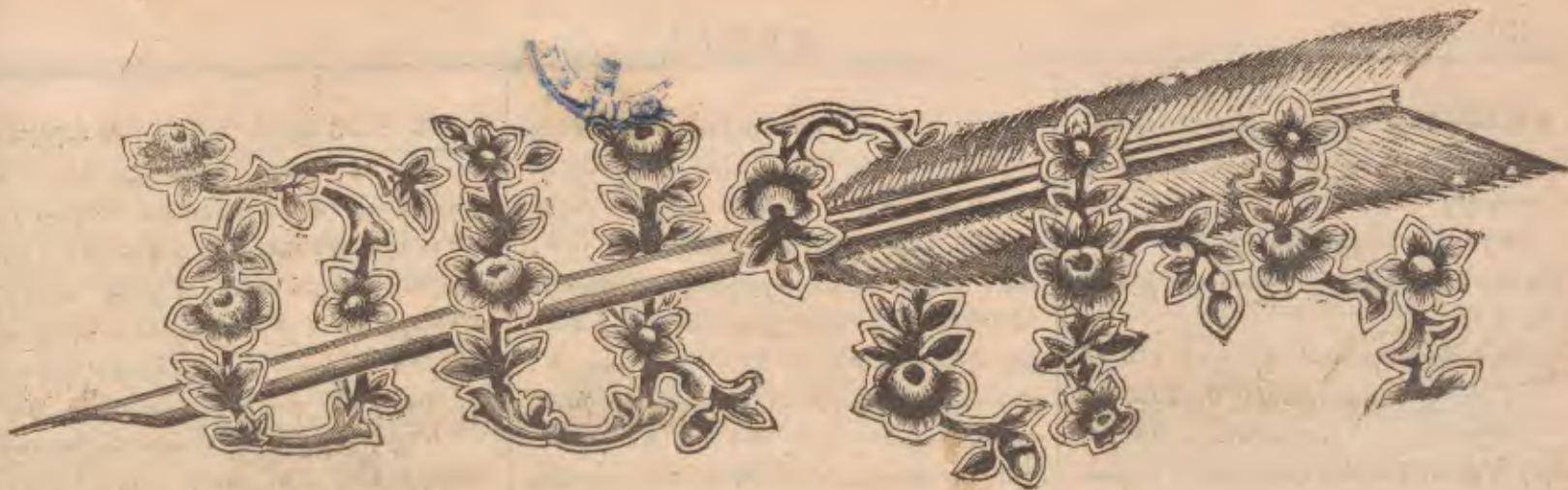

ԾԱՂԻԿ շաբաթը երկու անգամ կը հրատարակուի Զորեփաք-
քի եւ Շաբաթ օրերն: — Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է
00 դրոս արծաթ: — Վեցամսեայն 30. — Գաւառաց համար 115 դրոս.
Վեցամսեայ 60. — Ծանուցման տողը 5 դրոս:

Որ եւ է նամակ կամ գրութիւն պէտք է ուղղել.
Առ Արսոնաէր եւ Տնօրէն Անտոն Սափեան,
Էսկի Զապրիյէ ճառարանի Նշան Է.Ֆ. Պէրպէրեանի Տպարանն
Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնք եւ չեն տրուիր:

ԹԻԻ 250 Գ. ՏԱՐԻ

1889

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 23 ՇԱԲԱԹ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ազգային տեսութիւն. — Վերաշինութիւն
Ս. Գ. Զիւռնդանցի. — Ազգային լուրեր. —
Բարոյական տուածներ. — Կանանց վրայ
խորհրդածութիւններ. — Ասկէ անկէ. — Խօ-
ակցութիւն կանանց. — Դէպք մը յԱտաբա-
ղար. — Համակրութիւն եւ կիրք. — Խորատ մը.
— Տանս նիղամիամիտի. — Տիւն Բանդալան
(Վիպասանութիւն)

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՋԵՍՏ ՍՈՐՎԷ ՈՐ ՄԱՐԻ ԸԼԼԱՍ

Բ.

Մեր առաջին յօդուածին ոգիէն
բացայայտ կ'երեւի թէ մեր նպատա-
կըն ոչ թէ ուսմունքը խոտելի ցուցնել
է, այլ պարզել սա կէտ թէ՛ մեր թա-
ղային վարժարանաց ծրագրերը կարգ-
մ'աւելորդ ուսմունքներով խճողելը բը-
նաւ օգտակար չէ, այլ պէտք է դա-
սաւորել այդ ծրագրաց մէջ այնքան
ուսմունք. որ պարտաւորիչ է նախա-
կըթութեան համար, իսկ աւելին երկ-
րորդական եւ բարձրագոյն վարժարա-
նաց վերաբերելի են:

1872ին երբ կը պաշտօնավարէինք
ի Մայր-վարժարանի ընդ հոգաբար-
ձութեամբ Մելիքեան Մեծ Եղիազար

էֆէնտիի, փորձեցինք ի գործ դնել
սոյն գաղափար եւ պատրաստեցինք եր-
կու ծրագիր՝ մին նախակրթութեան
համար՝ ոյր նպատակն էր աւանդել
արհեստաւորի դաստիարակութիւն եւ
միւսն երկրորդական վարժարանի հա-
մար:

Փորձը նոյն ատեն յաջող արդիւնք
տուաւ, եւ անշուշտ շատ աւելի պիտի
տար, եթէ յարատեւէր սոյն ըն-
թացք, որ խանգարեցաւ 1873ին մեր
հրաժարելէն յետոյ, եւ կրեց զանազան
փոփոխութիւններ:

Նոյն ատեն Դուռ-գափուի Պէշքեան
Մայր-վարժարանը նուիրեց Ազգին բա-
ւական թուով շրջանաւարտներ որք այ-
սօր եղած են է որ արհեստաւոր եւ է
որ պաշտօնեայ վաճառականի, հե-
ռագրական եւ հանքաց ու անտառաց
վարչութեան, եւ այլն:

Քաւ լիցի որ մեր գործն հրապա-
րակ հանելու փառասիրութեամբ գը-
րենք սոյն տողեր:

Յաջողութեան լիառքը Մելիքեան
էֆէնտիի կը պատկանի եւ մենք միայն
գործիք էինք:

Տեղն է որ յարենք թէ՛ տեսնելով
վարժարանաց յաճախակի կրած փոփո-
խութիւնները՝ որ մեծապէս վնասակար
են, կ'առաջարկէինք վարժարանական

վարչութեան համար ի բաց վանել ա-
պակեգրոնացման գաղափարը՝ որ թէ-
պէտ գեղեցիկ է, սակայն երկարա-
տեւ փորձը ցոյց կուտայ թէ՛ իբրեւ
անյարմար մեր վիճակին՝ դժբաղդա-
բար չէ կրցած օգտակար ըլլալ:

Ըստ մեզ՝ բանաւոր եւ կարի օգ-
տակար կը դառնանք մեր վարժարան-
ները Ուսումն. խորհրդոյ ուղղակի ի-
րաւասութեանը ենթարկել ուրոյն հը-
րահանգօք, որ կրնայ գծուիլ պատ-
շաճապէս եւ վարժարանք կառավար-
ուին առ յիշեալ խորհուրդն պատաս-
խանառու տեսուչներով:

Այս բան թէպէտ կը հակառակի
մեր Սահմանադրութեան, բայց ճշդիւ
համաձայն է զարգացեալ ազգերու
վարչական դրութեան:

Երկարատեւ փորձերէ յետոյ՝ պըն-
դել տակաւին եւ չհամոզուիլ թէ մեր
առաջարկած ույն կարեւոր փոփոխու-
թիւն կը հակառակի մեր Սահմանա-
դրութեան, կը նշանակէ սկզբունք մը
պահելու համար արդիւնքը շոհել:

Մեզի արդիւնք թէ սկզբունք
պէտք է:

Չենք ըսեր թէ սկզբունք չունենաք:

Առանց սկզբունքի ազգ մը չապ-
րիր, բայց պէտք չէ նկատել թէ ըս-
կզբունքը գեղեցիկ է, այլ դիտելու

է թէ արդեօք օգտակար է և կրնա՞յ մեր վիճակին յարմար գալ և արդիւնք արտադրել :

Գեղեցիկ սկզբունքներ չառ կան, բայց բուն խնդիրը օգտակարութեան վրայ է :

Մեր պաշտպանած դրութիւն եթէ կը հակառակի այս մասին Սահմանադրութեան քիչած տրամադրութեան, հարկ կ'ըլլայ բարեփոխել զայն, քան նորնութեամբ պահելով՝ կամ շատ նրուազ արդիւնք քաղել և կամ բնաւ ոչ :

Աստուածային օրէնքներն իսկ փոփոխութեան ենթակայ եղած են :

Կար ժամանակ մը յորում բաւական և ատամն ընդ ատամն Սասունաժային տիրող օրէնք էր, որ յետոյ փոխուեցաւ և անոր յաջորդեց սա վսեմ սկզբունք թէ՛ բարի արարէք ատելեաց ձերոց :

Լաւ օրէնքներն անոնք են որ բանաւոր ու օգտակար են և լաւաջիւսութեան կը նպաստեն :

Անցնինք դարձեալ մեր նիւթին :

Մենք կը ջատագովենք սա դադափար թէ՛ փոխանակ մեր բոլոր թաղային վարժարանները մէյմէկ երկրորդական վարժարաններ ընելու՝ որ թէ անկարելի է, թէ ունայն ծախքեր կ'սպառեն և թէ արդիւնք չեն արտադրեր, վերածել օրինաւոր նախակրթարանաց՝ համեստ ծրագրով, այսինքն, այնքան ուսմունք որ անհրաժեշտ են արհեստաւորի, ինչպէս որ բացատրեցինք մեր առաջին յօդուածով :

Բայց կայ ուրիշ ոչ նուազ կարեւոր կէտ մը, զոր կողքէնք պարզել, այն է, տալ մեր աղայոց մի այնպիսի դաստիարակութիւն, որ չծառայէ լուսաւորելու միայն անոնց միտքն, այլ կը թէ նաեւ նոցա սիրտն ու կամքը :

Ինչպէս փորձով կը տեսնուի, դաստիարակութիւն ըսելով մինչեւ հիմա կը հասկցուի միայն ուսմունք, բայց խընամեալ դաստիարակութեան պաշտօնը միայն ուսմունք աւանդել չէ, այլ տղան բարոյական մարդ ընել՝ կը թելով նախ նաեւ սիրտն ու կամքը, և ահա այս է ճշմարիտ դաստիարակութիւն կոչուած բանը :

Մարդ կրնայ շատ մը «նիւններ գիտնալ, բայց երբ զուրկ է բարոյա-

կանէ, բառին ընդարձակ առմամբ չկրնար ըսել թէ դաստիարակեալ է :

Ինչ օգուտ, եթէ գիտէ՞ մարդ շատ մը «նիւններ, բայց ԿԱՐՄՐԻԼ չգիտէ, կրօնի և բարոյականի զգացումներէ զուրկ է, սէր, յարգանք և գորով չտածեր առ ծնողս և առ ընտանիքն, հասարակաց շահն ու օգուտը կը մնասէ կատարեալ լիտութեամբ իր փառքին ու անարգ շահուն համար, պարկեշտ, ուղիղ և համեստ չէ, պարտաճանաչ չէ, սուտ կը խօսի, կը մտնէ, չարիք ու միտք կը հասցնէ այոց, կը նենգէ ու կը խարդաւանէ, ուրիշներու օգուտը միայն իր անձնական շահուն և կրիցը կը զոհէ, ուրիշներու թեթեւ պակասութեանը վրայ կը խնդայ՝ առանց տեսնելու իր խոշոր պակասութիւնները, ուրիշի հացը խելու համար չխղճար ամեն վատ միջոց ի գործ դնել, կամ քսութիւնը, բանսարկութիւն, թիւնը, էնթրիկանութիւնը, շողոքորդութիւնը, ստութիւնը և կեղծաւորութիւնը իրեն միակ դրամագլուխ ունենալ, և կամ բանի, մարդու և գործի չհաւնիլ, դատարկապորտութեամբ անցընել իւր ժամանակը, կատարեալ ծոյլ դառնալ և ամեն ահաւակ մոլութեանց անձնատուր ըլլալ :

Կը հարցնենք, միթէ շատ մը «նիւններ գիտնալ, և սակայն յուր վարք ունենալը դաստիարակութիւն է :

Ո՛չ երբեք :

Այս կէտի, այսինքն, բարոյական դաստիարակութեան վրայ խորին ու շաղկապութիւն դարձնել և մեր ուսմանց ծրագրին մէջ այս բանի ընդարձակ և պարտաւորիչ տեղ տալն ամենակարեւոր և անհրաժեշտ է—յարենք նաեւ մաքրասիրութիւնը—եթէ չենք ուղեր խաբել զմեզ դաստիարակութեան անունով և եթէ կողքէնք պատրաստել մեր ապագայ սերունդը այնպէս, որ ինի ուսեալ, բարոյականացեալ և նիւթական կարողութեամբ զարգանալու հակամէտ :

Մեր այս գիտողութիւններէ կը հետեւի թէ մեր մէջ արդի դաստիարակութիւն կոչուածն ուրիշ բան չէ, այլ ընդհանուրի համար կարգ մը աւելորդ «նիւններ :

Այս բանի հետեւութիւնը սա եղած է թէ՛ ռամիկը տեսնելով որ իր

տղան 2—3 լեզու և շատ մը «նիւններ սորվեր է, բայց իրեն չհաւնիր, թէ անպրոտափ միջոց չէ տեսնել և կամ շատ դժուարութեամբ ձեռք կ'անցնէ, կրօն կսի ուսմունքն ատել և քսել՝ «էս ինչ անխելք էմ էղեր որ տղաս տպրոց տըրեր էմ. ախպար, ուսմունքը պօշ պան է, մարդուն փորը չի կշտացներ կոր» :

Ինչ ըսել ռամիկն այս հաւատոյն, մարդը խնդրոյն խորը չթափանցեր. միայն իր տեսածին կը հաւատայ և անոր վրայ կը դատէ, և սակայն ինք մեղադրելի չէ. մեղադրելին և պակասաւորը ռամիկը չէ՝ որ զխնդիրը կեղեկէ կը դատէ, այլ դրութիւնը :

Կ'արժէ, կամ հարկ է այսքան դառն փորձերէ յետոյ՝ պահել տակաւին այս դրութիւն :

Դարուս ոգին կը պահանջէ իրական լաւաջիւսութիւն և օգտակարութիւն :

Գոհացուցիչ է տեսնել թէ Ազգային—Բարերար Աղա Մկրտիչ Սանասարեանցի ի Կարին հաստատած վարժարանը կը պարունակէ նաեւ կարգ մ'օգտակար արհեստներ ալ :

Հոն տղան ստանալով ուսում և գիտութիւն՝ կ'ուսնի մի և նոյն ժամանակ նաեւ հարկաւոր արհեստ, որ ապագային պիտի տայ իրեն հաց :

Հայոց Միացեալ համակրելի Ընկերութեան Պատ. Տնօրէն խորհուրդն ալ զգալով արհեստից կարեւորութիւնը՝ իւր փորձ ինչ ինչ արհեստներ դրած է իւր մի քանի վարժարանաց մէջ ի գաւառս :

Յիշեալ Ընկերութիւն իւր այս նոր և օգտաշատ ձեռնարկութեամբ աւելի իրաւունք կ'ստանայ քաջալերութեան և խրախուսանաց. որովհետեւ իր մեծապէս գնահատելի գործով կը պատրաստէ Ազգին և տէրութեան օգտակար անդամներ—գործի մարդիկ— ի գաւառս :

Կ'ըսուէր երբեմն թէ՛ Սովետոյ խընամոզ Յանձնաժողովն՝ որ փոխուած է այժմ արհեստից—վարժարանի Խնամակալութեան և որ կը բաղկանայ խիստ վստահելի և լուրջ տարներէ՝ մրտադիր է կցել Ազգ Հիւանդանոցի Որբանոց—վարժարանին մի արհեստաբան :

Ջերմապէս փափաղելի է որ այս ամենակարեւոր խորհուրդ իրականու-

Թիւն գտնէ ժամ առաջ, Երբովհետեւ հացի խնդիր է—մահու և կենաց խնդիր. որով լրագրումն է նաեւ ազգատուութեան բարձրութիւնը, այն ազգատուութեան, որ դժբաղդաբար մեծաքայլ կը յառաջադիմէ ի մեզ:

Երբ այսպէս կը յայտնենք մեր կարծիք և տեսութիւն վերաբերմամբ դաստիարակութեան խնդրոյն, միւս կողմանէ նուիրական պարտք կը համարինք մեզ խորհուրդ առնել մեր ժողովրդեան յարգելի միջնակարգ դասուն, արհեստաւորաց, որպէս զի երբ իրենց զաւակներ աւարտեն նախակրթութիւնը, առաջնորդեն արհեստի, որպէս զի անոնք հաց գտնեն, անօթի չմնան:

Անցեալին մէջ Հայ-Ժողովուրդը եթէ ունէր քարձք նշանակութիւն թէ իր մէջ իրեն ազգ և թէ յաշտ ուրիշ ազգաց և ի մասնաւորի՝ Օսմանեան պետութեան, իւր—Հայ Ժողովուրդին—իբրեւ արհեստագէտ, ճարտարագէտ երկրագործ և վաճառական ունեցած իրական համբաւին համար էր, որովք մեծ յարգ ու համարում կը վայելէր ամեն տեղ, ամեն ազգաց և ամեն երկրի մէջ:

Հայը դարձեալ նոյն Հայն է, որուն ուրիշ բան չպակսիր, բայց եթէ իւր նկարագրին, կեցութեան, վիճակին և հանգամանաց համաձայն դաստիարակութիւն:

Մեր այս տեսութիւն դեռ պիտի շարունակուի և մեր յառաջիկայ յօդուածին նիւթն է Աղջկանց դաստիարակութեան խնդիրը:

Մ. ԴԱՓԱՄԱՃԵԱՆ

ՎԵՐԱՇԻՆՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԴԱՆՈՑԻ

Խորին գոհութեամբ կը յայտնենք թէ յիշեալ գթութեան յարկի վերաշինութեան մասին Ազնուաւ թօնալեւան եղբարց լոժարակամ նուիրատուութեան օրինակելի գործն սկսած է ունենալ իւր հետեւողներ:

Արեւելք իւր այս չորեքշաբթի աւուր թուով կը ծանուցանէ թէ ի վառնա հաստատեալ բարեհամբաւ վաճառական Ազնուա. նախն էֆէնտի Աստուածատուրեան բարեհամբ է

1400 օսմ. ոսկի նուիրելի նպաստ Ազգ. Հիւանդանոցի վերաշինութեան հսկայ գործին:

Ազնուաւոր նուիրատուն երեքշաբթի օր անձամբ յանձնել է սոյն գումարը Պատ. Հոգաբարձութեան միջնորդածատուրեան էֆէնտի այս բարեպաշտական գործ, որ վեր է ամեն գովեստէ, ընդհանուր գոհունակութեան արժանի է, որ անշուշտ պիտի ունենայ իւր բաղմամբ հետեւողներ թէ աստ, թէ ի գաւառս, և թէ այն ամեն տեղ, ուր կը գտնուին դիւրակեաց ազգայիններ:

Ոչ նուազ գոհութեամբ կը տեղեկանանք թէ Գարակէօղեան Ազնու. եղբարք Գրիգոր և Տիգրան էֆէնտիք բարեյիշատակ Կարապետեան Տակէս աղայի ի նպաստ ազգատաց թողած գումարէն՝ որ ժառանգորդաց հաւանութեամբ իրենց քով կ'արդիւնաւորուէր, աղային զանազան հաստատութեանց այլ և այլ նպատակներ նպաստ տրուելէ յետոյ՝ մնացեալն—1400 ոսկի, որոշել են յատկացնել ի նպաստ վերաշինութեան Ազգ. Հիւանդանոցի պայմանաւ որ վերաշինութեան մէկ մասն Հանգուցեալ Կարապետեան Տակէս աղայի յիշատակին նուիրուի:

Ըստ այսմ, յիշեալ նախախնամական հաստատութեան Կանանց Անկեղանոցի բաժինն յատուկ արձանագրութեամբ մը Կարապետեան Տակէս աղայի յիշատակին պիտի նուիրուի:

1400 ոսկու գումարը նախընթաց օր Գարակէօղեան Ազնուա. Տիգրան էֆէնտի ձեռք յանձնուել է Ազգ. Հիւանդանոցի Պատ. Հոգաբարձութեան Աւերորդէ յարել թէ Ազնուա. Գարակէօղեան եղբարց սոյն գովելի ընտրութիւն նոյնպէս ոչ նուազ բերկրաւթ է և արժանի ընդհանուր գոհունակութեան:

Մ. Գ.

ԱԶԳ

Նիւթոց առատութեան պատճառաւ այսօր չենք կրցած հրատարակել Սարը-Նարի խնդրոյն վերաբերեալ յօդուածին շարունակութիւնը, որ աւամայ յառաջիկայ չորեքշաբթի աւուր թողուած է:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Խառն ժողովն երէկ—ի բացակայութեան Ամեն Ս. Պատրիարքին՝ որ հիւանդ է—ի նիստ գումարեցաւ Ղաւթիոյ խորհրդարանն ընդ Ատենապետութեամբ Ղազարոսեան Ազնուա. Սահակ էֆէնտի և զբաղելէ յետոյ կարգ մը դիզեալ կարեւոր խնդրոց կարգադրութեամբ վերակազմեց Դատաստանական և Տնտեսական խորհուրդներն, որոց անդամակցաց անունները կը հրատարակենք յառաջիկայ թուով:

Պատր. Փոխանորդ Գեր. Տ. Գէորգ Մ. Վ. Իւթիւճեան որ իբր երկու շաբաթէ հետէ կը տառապէր հիւանդութեամբ, վերստանալով զիւր առողջութիւն՝ երկու օրէ ի վեր կը գտնուի իւր կարեւոր պաշտօնին գլուխը:

Եկեղեցական վարժարանի հաստատութեան հանդէսը ամսոյս 18ին տեղի ունեցեր է յՍրմաշ խիստ վայելուչ կերպիւ նախագահութեամբ Օր. մանեան Գեր. Մաղաքիա Սրբազանի, վանքին Արթ. Միաբուն վարդապետաց, Պատ. Խնամակալութեան ներկայացուցիչ Գաբրիէլեան Ազնուա. Գաբրիէլ էֆէնտի, կառավարական պաշտօնակալաց և բաղմամբ ժողովրդեան:

Ի սրտէ յաջողութիւն և յարատեւութիւն կը մաղթենք:

Իմանանք թէ Մեծ, Մինաս Զերադ էֆէնտի, հրաժարել է կեդր. վարժարանի Տեսչութեան պաշտօնէն, զոր կը վարէր յաջողապէս նոյն կարեւոր հաստատութեան բացումէն ի վեր:

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ԱՌԱԾՆԵՐ

Մարդուն մեծութիւնը յայնմ է, որչափ քիչ անձեղ իր կրիցը, չյաղթուի անկէ, այլ մշտնջեն անոր:

Իմաստուն մարդիկ չեն ահաբեկիր վտանգէ. երբ դեռ վերահաս չէ, կ'աշխատին ի բաց վանել զայն, բայց երբ յանակնկալս հասնի, չեն կորսնցը:

ներ իրենց պաղարիւնը, աղջանահը-
նար կըլլան դիմապարակելի, մեղմու-

Անոնք որ չեն ուզեր օգտուիլ այ-
լոց փորձառութենէ, դեռ տղայ են,
թէեւ ըլլան տարեց և ուսեալ:

Ո՛վ է վտանգաւոր մարդը.— Այն,
որուն սիրտը լեզուէն տարբեր է:

Փառասէր մարդը միայն ինքզինք
կը խաբէ իրեն շառլաճ գովեստներո-
վը, բայց ուրիշի ինքուրք կը շարժէ
իր վրայ, երբեք եւայ մանաւանդ գա-
ւաթին յատակը:

Դիւրահաւանը կը նմանի թռչնոյ
որ օրն ի բուն ճիւղէ ճիւղ կը տատա-
նի, բայց տեղ մը բոյն չդնէր:

Այսպէս ալ դատողութենէ զուրկ
անձինք միշտ կարծիք կը փոխեն՝ ա.
ռանց երբէք իրենց համար մասնաւոր
կարծիք և սկզբունք ունենալու:

Տէր պահեսցէ այս կարգի մարդոց
հետ գործ ունենալէ:

Ուրիշի բերնով հաց ուտողը չափ
անգամ անօթի կը մնայ:

Կանայք կծծի են. երբ խնդրելի-
րենց քսակին վրայ դառնայ, բայց կը
փոխուի, երբ պահանջեն իրենց ամու-
սինէ:

Մ. Գ.

ԿԱՆԱՆԾ ՎՐԱՅ ԽՈՐՀՐԴԱԾՈՒԹԻՒՆ

Առաքինութիւնը կանանց սրտին
մէջ աւելի բոյն կը դնէ, քան թէ առն:

Կինը մեծագոյն պատուոյ և յա-
ղանաց արժանի է, որովհետեւ սա է
որ կը մխիթարէ այլը իւր վշտին ու
տառապանաց մէջ, սա է որ կը կա-
ռավարէ տունը հոգածութեամբ, և
որ աւելին է, մայր է:

Եթէ կինը չըլլար, գթութիւնը բո-
լորովին անծանօթ կը մնար:

Կին մը եթէ անհաւատարիմ գըւա-
նողի, դատապարտութեան մեծագոյն
բաժինը առն վերագրելի է:

Սէրը կնոջ սրտին մէջ աւելի հաս-
տատուն է, քան թէ առն:

Շնորհալի կինը երջանկութիւն կը
բերէ:

Նախանձը կնոջ սրտին մէջ յայն-
ժամ մուտ կը գտնէ, երբ այլը տեղի
կուտայ կասկածանաց:

Առանին խաղաղութիւնը չխանգա-
րիր, եթէ ամուսինք փոխադարձաբար
ակնածին իրարմէ ու պանկառին:

Մ. Գ.

Գինեպան մը իր խանութի Բէկէ-
վրայ հետեւեալը արձանագրեր է՝
«Ամեն ցաւի դեղը հոս է,
Մեր լոճկապետը Բաղդոսն է»:

Մարդ խելք չունենայ տէ հաւա-
տայ:

Անկերթ մէկը ի դատ կը կոչուի
ամբաստանողին կնոջը հայհոյելուն հա-
մար:

Բայց, տէր դատաւոր, կը պա-
տասխանէ ամբաստանեալը, այս մար-
դը կին չունի, ամուրի է:

— Այո՛, կը յարէ ամբաստանողը,
ես դինքը ամբաստանեցի հայհոյելուն
համար:

Նորեկ մը Այստէֆանոյի կայարա-
նապետին կ'ըսէ:

Իւսկիւտարի պիլէթը ասկէ՛ կու-
տան:

— Սիրքէճիինը, կը պատասխանէ:

— Քանի՛ փարայ է նէ կուտամ, թող
ինծի իւսկիւտար հանէ, իրեն ինչ վը-
նա ունի, կըսէ:

— Պէն թիւրքճէ պիլմէդ. եօգ
պուրտա չօգ լագիրտի:

Ինչո՛ւ համար է որ ճշմարտութիւն
քարոզողներէ ոմանք չեն ախորժիր
ճշմարտութիւնը լսել:

— Վասն զի բերանին բանալու,
իսկ ականջին գոցելու վարժուած են:

Մ. Գ.

ԽՈՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ԿԱՆԱՆԾ

— Մեղայ՛ եասճուծու. էս մէյեր
խըլափուզ էմ, հիմա վայլե՛ց ատա-
խըրտը:

— Խաչօր մասօր էս ատ միտկին չը-
սի. օտկդ պողենեմ կիւճէնմիշ մըլլար.
էս քեզի թէլլալէխ տէյիմ պիտի չի-
տամ, էմէկիտ մուխապիլ խաթըրտ
խօշ կընեմ սանքիմ ըսել ուզեցի, ամա
տուն եաղնըջ հասկցար, քուրուկս,
աֆ կ'ընես. տէրտի խըսմիլին խու-
սուրին չի նայուիր:

— Դուն տղատ մէյ մը ինծի խրկէ
տէ անոր հետ մէյ մը տեսնըլիմ:

— Բէք աղէկ ամա, պիրտէն պիրէ
մաղը ծակեն ալ, չիտէմքի աճապա
աղէկ կը փախճի՛: Լախըրտը է կընեմ
կոր, էլլա պիւսպիլութիւն չըմարմիշ ըլ-
լայ նէ ինչ ընենք ետկը:

— Էս քեզի լախըրտը կըսեմ կոր
դուն մէյ մը ինծի խրկէ, էրկու չիֆտ,
լախըրտըն մարդուն պիւլիւ է, քու
տղադ խայրիմ պիւսպիլութիւն մէրմէր
չէ եա, ինչ կիտես, պէլքի էս խան-
տըմիշ կընեմ տէ իր սէփտայէն վազ
կաննի. աշխարքին վրայ չըլլալիք պան
չիկայ, Աստուած մարդուն տէրտ կու-
տայ նէ տէրմանն ալ հետը կուտայ,
արեւուն մեռնիմ:

— Վո՛ւյ, խուրպան ըլլամ, զօրքին
մեռնիմ. Ալլահ տէյէն մահրում դալ-
մաղ ըսեր էն մենծունակ:

— Հա՛ իշտէ, տուն սիրտտ պիւ-
թիւն ըրէ, Տէրն օղորմած է:

— Բէք աղէկ, քուրուկ. իշտէ էս
կերթամ, առաջ Աստուած ետկը տուն:

— Էրթաս բարով:

— Սմա ինծի նայէ, ըսածիս կիւ-
ճէնմիշ մըլլար, օղոս քիշ մը մենծ
սիրտ է, միւմքին մէրթէպէ նայէ քի
անուշութենով էօթէսինտէն պէրի
կաս:

— Տուն գնա՛ ըրահաթդ նայէ:

— Վարսկտ Ասծուճմէ առնես, իշ-
տէ էս կերթամ, մնաս բարով:

— Էրթաս բարով:

— Հա՛, նայէ պիտի մօռնալի: Ե՛րբ
խրկեմ:

— Երբ կուգես նէ:

— Սանքիմ վո՛ր վախիթ ըլլայ նէ
աղէկ կըլլայ, գիշեր, ցորեկ, առտու,
իրինկուն մի՛:

—Կուղենէ թող գիշեր դալ,
—Ձէ՛ գիշերը աղէկ չի փախծիր,
մէկ էրկու հատ կըլլած կուգայ.
—Թող առտու դալ,
—Բէք աղէկ, մնաս բարով, ճանրմ:
—Էրթաս պարով,
—Հա՛ իրաւ, ետքը խապար առ-
նեմ տէի տուն կուգաս ինծի, չէ՛ նէ
մի էս կամ:
—Կուղես դուն էկու, կուղես նէ
էս կուգամ:
—Կուղեմ քի՛ սիրտս սահաթ մը
առաջ ըսհաթ ըլլայ:
—Ես կուգամ:
—Վո՛ւյ, մենձ պոյէն սըխընթը
կըլլայ ըսմանոցո. դահմէթ զահմէթի
վրայ չըլլար:
—Ձարար չունի, հոս զահմէթի պան
չի կայ. պարտք չէ քի մինակ մէկզմէ.
կու աղէկ օրին կտնուինք, մարիֆէթ
կէշ օրին հասնելու է:
—Օխդ՛ էղիր, մնաս պարով,
—Էրթաս պարով,
—Նայէ կէնէ պիտի մոռնայի. Շա-
մանթաղէնք ինտոր էն:
—Սղէկ էն:
—Էյ, էյ, թող աղէկ ըլլան. մնաս
պարով:
—Կէնէ պան չի մոռնաս, էրթաս
պարով:

(Շարունակելի)
Մ. ԳԱՓԱՄԱՃԵՆ

ԴԵՊԻ ՄԸ ՅԱՏԱԲԱԶՈՐ

Ատաբաղաղարէն սեպտեմբեր 18
թուով մեզ կը հաղորդեն.
Հոս Ասփի Բաւայ կոչուած վայր մը
կայ ուր ջերմէ և այլ և այլ հիւան-
դութիւններէ վարակեալք կը դիմեն
առողջութիւն գտնելու յուսով: Վայրն
ի վաղուց հետէ ուխտատեղւոյ մը
կերպարանքն առած է. Հոս ծառ մըն
ալ կայ, ահագին ծառ մը, որ խոշոր
ճեղքուած մը ունի իւր վրայ: Հի-
ւանդներն, սովորական աղօթքներէ
վերջ, անհրաժեշտ պարտականութիւն
կը համարին իրենց կրած զգեստէն
կտոր մը կամ ֆէսի ծոպէն թել մը
փրցնելով կախել յիշեալ հռչակաւոր
ծառին վրայ. այսպէսով ծառն փո-
խանակ տերեւի՝ լաթի կտորներու ար-
ուեստահանդէս մը կը ներկայացնէ

անցորդին աչացը:
Մօտ օրերս, առաւօտ մը կանուխ,
խեղճ կին մը Ղափախ Թառլայ կեր-
թայ և ահագին ծառին առջեւ ի ծու-
նըր եկած, — որպէս խորանի մը առ-
ջեւ — ջերմեռանդութեամբ կ'աղօթէ
առ Բարձրեալն, իւր վղի ցաւին բը-
ժշկութիւն խնդրելով: Իւր աղօթքէն
վերջ, չեմ գիտեր որպիսի՞ նախապա-
շարումէ դրդեալ՝ իւր գլուխն ծառին
ճեղքուածին մէջ կը մղէ, իւր ցաւը
հոն թողլու և կատարեալ բժշկու-
թեամբ դուրս հանելու նպատակաւ,
ապա մի քանի աղօթքներ եւս կը
կատարէ այդ վիճակին մէջ և երբ
դուրս կը քաշէ վիզն, սա կարծես
կ'ապստամբի իրեն դէմ և դուրս ել-
նել չուզեր. ցաւը կը սաստկանայ,
վիզը տեղ տեղ կը քերթուի, բայց ինչ
օգուտ — «ով Ձաթալ Ղափախ կը դո-
չէ այն ատեն, դու որ դիւրութեամբ
ներս առիր գլուխս, կը խնդրեմ հի-
մակ ալ հաճութիւն ունեցիր առանց
ցաւի դուրս հանելու» ձիգն կը կըրկ-
նապատկէ, վիզը բաւական կարունի,
այլ ապստամբ գլուխը դուրս չենէր.
զի խեղճ կինը, նախապաշարման մէջ
թաղուած, մոռցեր էր թէ իւր գլու-
խն ճեղքուածին լայն կողմէն ներս
մղած էր և նեղէն կը քաշէր:
Վերջապէս՝ քանի մը ժամ ցաւալի
կերպով տանջուելէ վերջ, ճամբորդ մը
յսելով իւր աղաղակը կը փութայ իրեն
օգնութեան և կ'ազատէ զնա:

Պետրոս Ներկարարեան

ՀԱՄԱԿՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԿԻՐՔ

Համակրութիւնը զգայարանաց ներ-
քին ձգողութեան արդիւնքն է. կիր-
քն ուղեղային գրգռման արդիւնքն
է:
Համակրութիւնը կը զօրացնէ մար-
մինը. կիրքը կը հիւժէ և կ'սպտնէ
զայն:
Բարեկամութիւնը համակրութիւն
մ'է: Սէրը, բարկութիւնը, տենջան-
քըն, մարդատեացութիւնը, ատելու-
թիւնը կը բերեն:
Ձեզման ենթարկեալ սովորոյթ
մը կիրք է, խաղի, կանանց, ծխախո-
տի ոգելից ըմպելեաց կիրքեր:

Ազահութիւնն, վրէժն, սնապար-
ծութիւնն, հպարտութիւնն, կը բերեն
որոցմով մարդ կուզէ ունենալ բան մը,
փայլի, երեւիլ և տիրանալ:
Ամէն կիրք գէշ, փնասկար և ար-
գահատելի է. հնկերութեան համար,
անկարգութեանց պատճառ, անհատին
համար՝ բաղմաթիւ հիւանդութեանց
սկզբնապատճառ:
Փառքն հպարտութիւնն և ազա-
հութիւնը յիմարութեան կը տանին
զմարդ, մարդատեացութիւնը՝ անձ.
Նասպանութեան, ատելութիւնն, բար-
կութիւնն, վրէժն, ոխն, լեարդի հի-
ւանդութեանց, և սճրագործութեան
գինեմոլութիւնը՝ սրտի և ուղեղի հի-
ւանդութեանց:
Բայց ինչ է սէրը.
Օրինաւոր սէրը բնական զգացում
մ'է: Բայց կոյր սէրը, առանց օրինա-
ւոր պատճառաց, պատճառ կը լինի
բաղմաթիւ աղջկանց վատթարացման
և երիտասարդաց ոչնչացման:
Ճշմարիտ, տեւական և հաստատ
սէրը, պարտի հիմնուած լինել նախ
բանականութեան. յետոյ՝ ճաշակի, և
ամենէն վերջ՝ զիրար տեսնելու և ա-
զատաբար իրարու հետ խօսելու սո-
վորութեան վրայ:
Այս պայմաններէն դուրս, սէրը,
կիրք մ'է որոյ դէմ միշտ հարկ է մար-
տնչիլ և յաղթել նմա:
(Թարգմ.) Մ. Գ. ՄՕԶԵՆ

ԽՐԱՏ ՄԸ

Դրագէտք ու գրառագէտք, բա-
նասէրք ու անբանասէրք, հեղինակք
և չեղինակք սկսան վխտալ գրական
հրապարակին վրայայնպէս որ՝ ո՛ր կողմ
աչք գարձունես: ո՛ր կողմ հայեացք
մը նետես թերուաներու բանակ մը կը
տեսնես որք՝ թուղթերու վրայ ծռած՝
կը մրտեն ու կը մրտեն, մերթ թարգ-
մանաբար, մերթ հեղինակութեամբ և
մերթ թարգմանահեղինակաբար կամ՝
որ նոյնն է, ըսել՝ բանադողութեամբ:
Այս կարգէն թուի լինել նաեւ Աստղ
Բեթղեհէմի անուն գրքին հեղինակն
ալ, որուն ի հրապարակ նետած նո-
րագոյն ճշմարտութեան սկզբունքն մեծ
գաղափար մը կուտայ արդի... սո-
վետական վրայ: Դիրքը ծայրէ ի

ծայր անըմբռնելի հանդիմանքով շարք մըն է : Ընթերցողը՝ մինչև իսկ ամերիկեան լույսամիտ ընթերցողը կը դարձանայ կը մնայ, իմաստից մթուածան և խրթնաբանութեանց վրայ : Կը կարծէ լինել բազմի մը մէջ ուր կորուսած է ազատութեան թերն և կը շրջի ընդունայն : Գողափար մը տալու համար ընթերցողաց այդ գրքին վրայ, բաւական կը համարինք աստ դնել իր մէկ ազդարարութիւնն, զոր կը տեսնենք լրագրաց մէջ :

«Մարդկութեան նախածագէն ի վեր, անհուն ջանիւք և արեամբ գանձուելով ժառանգ անհատին կենացը մէջ մթերեալ անսահման մեծութեանց հանդիսացմանը հանդէպ, գիտական արդի մէթոտին խժդոժ խափանարկութիւնը նշուակելու փորձ մ'է» :

Իսկ մը հասկըցա՞ք : Եթէ հասկըցա՞ք, գացէ՞ք գնեցէ՞ք մէկ մէկ հատ : Երբ գրքի մը ազդարարութիւնն անթափանցելի է մեր մտքին, հապախե՞լ կը լինի գրքին պարունակութիւնը : Աստուած շատ բաշել չի տայ :
ԴՈՒՌԼՈՒԼՈՒ

Ա Ջ Դ

Թերթիս աշխատակիցներէն Պ. Դէորդ Սիմքէշեան՝ թարգմանիչ Թափառական Հրեայ անուն վիպասանութեան կը փափագի մասնաւոր դասեր տալ ֆրանսերէն, թուրքերէն և հայերէն լեզուաց՝ խիստ դիւրութեամբ մէթոտներով և չափաւոր պայմաններով :

Դիմել լրագրոյս խմբագրատունը :

ՏԱՆՍ ՆԻԶԱՄՆՄԵՍԻ

(Շար և վերջ)

Պէշէնէ Ժապարէ. Տաննա խիթամ մէր ըրտիքտէ՝ միւսիւլէր տամալարընըն թերինի սոս թմագ իչին գոլթագ լարընա կիրիւ կեզտիրէճէքէր, Երախոտ պիր քեօշտէ մաղֆիճէ օթոռ ըուպ էլբաղէլէնէպիլէճէքէր տիր :

— Էլբաղէլէրի եօգ իսէ նէ Երաճաղար : Զայ յոսս բաւ :

— Միւսիւլէրին պօրճու տուր Պօն մարչէտէն պիրէր էլբաղէ ալմագ :

— Է՛, միւսիւլ արթըգ պու մատ տէյէ պիր մանա վէրէմէյէճէքսինիլ տէյիլ մի :

— Եօգ, անճագ քէնտիմ իչին տէրիմ քի : Պօնմարչէլէ գատար եօրուլաճաղըմա, աշաղքի մութպագտան էլբաղէլի կէթիրիլիմ : Պօնպարչէնին սալթողը էլբաղէսինտէն տաճա գալի տիր :

Միւսիւլ, արթըգ այգըրը սոյ սընըրլարըմա տօգանըեօրսըն :

Ճանըմ չագա իտէեօրուլ :

— Իշ վագթընտա պէօյլէ լաֆլար օլմագ :

— Սրթըգ սէօյլէմէմ, բառտօն :

Ալթընէ Ժապարէ. Ճիւռօ կալօրարտա վէ պախուսուս Լանսիէնին սօն բառ թիսինին Սէֆանիէնի գալալիէրէր սայիրլէրինին տամալարըլա էլէլէ վէրտիքլէրի վագթըմ շէքէր, պուքէթ վէ եա մէթուպ վէրէպիլէճէքէր տիր :

— Պոլտա կիւղէլ պիր նիղամ տըր, հէ մատմաղէլ :

— Մէնշուր շէյ, գապուլուլուլ տուր :

— Սէօյլէմէիմ տէրիմ ամմա՝ արթըգ օլմայաճագ :

— Կէնէ նէ՝ սէօյլէյէճէքսին միւսիւլ :

— Միւսիւլէր շէքէրճի իլէ օրթագ օլուպ տամալարա շէքէր եթիշտիրէճէքէր. բէք ալա՝, ֆագաթ գարշըլըք օլարագ տամալար նէ վէրէճէքլէր :

— Է՛յ սէն պիլմէյօրսըն քի մատ մոեագէլլէրին անսալա պիր պագըլլարը տէյիլ պիր օգկա՝ պէլքի օն պին օգկա շէքէրէ մուգապիլ տիր :

— Պօնտա պիր գուլը պուլտու. նուղ բէք ալա՝, տաճա գալտըմը պագալըմ :

Երաճէ Ժապարէ. Տամա վէ գալալիէրէրին բըսը բըսը սէօնպէթլէրինին նէ օլտուղունու աղնամայա հիլ քիմ քիմօէնին հագգ ու սէլահիլէթի եօգ տըր :

— Բէք էյի ամմա, ամեալարընըլ վէ տուտուլարընըլ սօրարլարսա :

— Աղօթք սէօյլէեօրըլ տէրսինիլ :

— Էյ աղրուսուլ : պիր պտէմ օյնապըլը վագթըմ աղօթք էտէր մի պու նէ՝ կիւլէճէք շէյ տիր :

— Միւսիւլ, բառ լաճալը Տիւսուս օլունուլ. չիւնքի պէօյլէ պիր է :

սաս մանալար վէրտիկինիլտէ, հիլ պիր շէյ Երաճալարըլ :

— Բէք ալա էֆէնտիմ. սիղին տէտիկինիլ օլունու. պէլքի սէպէպ թուլթմայընըլ :

Սէֆանիէ Ժապարէ. Իշպուլ նիղամնամէ միգէ մուղայիր հարաքէթտէ պուլու. նան ատամլար վէ գալալիէրէր. էմբօլի, խօթպին վէ տուլղուսուլ ատտ օլունաճագ տըր :

Մատմուլաղէլլէր վէ միւսիւլէր եէկ տիլ եէկղէպան գապուլուլուլ տուր տէյուպ նիղամնամէլէ վագը իմղա իլլէտիքտէն սօնրա, մատմուլաղէլ իլլէ միւսիւլ, քէնտի պիլտիլի եէնի պիր քեաղըտ օեուլունու խճրա իթմէք իչին չօգ րէճա իթտի իսէտէ, վագթըմ կէճ օլտուղունտան իրթէսի ախչամա թէէլիլ իթտիլէր :

ԵԶՈՎԲՈՍ

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Հրատարակեցաւ Մարգարեան Գըրիգոր Էֆէնտիի պատրաստած համառօտ Օսմ. պատմութիւնը Պաղտատլեան էֆէնտիի տպարանէն մաքուր տպագրութեամբ և վաւերացեալ Ազգ. Կեդր. վարչութեան Ուսումն. խորհուրդէն :

Գինն է 100 փարայ և կը վաճառուի բոլոր Հայ-գրաւաճառաց քով և ի Պահճէ-գափու ջրավաճառ Պօղոս և Յակօբ աղաներու խանութները :

Պ Ա Տ Մ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

Մէարիֆ նէզարէթը ճէլիլէսի մէմուրիյտէն Աշճեան Միքայէլ Էֆ, մէքեաթիպը միլլիյէտէ թէտրիս օլըն. մագ վէ պիրինճի ճիլտի օլմագ իւղրէ «Պատմութիւն Օսմանեան Պետութեան» սէրլէվհասը թահթընտա էրմէնիճէ պիր թարիխը Օսմանի թէէլիֆ ու նէշը իթմիշ տիր :

Հագիլգաթէն պիր սուրէթը մաթլուպէ վէ միւքէմէլէտէ թէէլիֆ իտիլմիշ օլտն իշպուլ թարիխը Օսմանի տէրս քիթապը հէք քիթապը տիւքքեանլարընտա վէ պիլսուսուս Պէր. պէրեան մաթպապընտա 5 զրշ. ֆիյաթլա սալթըմագտա տըր : Երաճալարըլ իմիլ յոսս բաւ :

ՖՈՐՈՒՆԱ:

ԱՆՕՆԻՄ ՈՒՄՈՒՄԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

ԳՈՒՄԱՆԵԱՍՈՐ

1668-րէ Պէրլէթի Բէկաթի օլտանաւ Կոնսթանտնուպոլիս 1745-րէ Տէրապոլիս Բէկաթի օլտանաւ Կոնսթանտնուպոլիս

ՍԵՐՄԱՆԵ 2,875,000 ՖՐԱՆԳ

ԻՀԹԻԵԱԹ ԱԳՃԵՍԻ 1,337,500

ՏԻՒՍԷԼՏՈՐՓԵՐ

ՏԵՆԻՉ, ՆԵՂՐ ՎԵ ԳԱՐ

ՈՒՄՈՒՄԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԱՆԵԱՍՈՐ

1745-րէ Տէրապոլիս Բէկաթի օլտանաւ Կոնսթանտնուպոլիս

ՍԵՐՄԱՆԵ 3,750,000 ՖՐԱՆԳ

ԻՀԹԻԵԱԹ ԱԳՃԵՍԻ 3,099,367. 15 ՖՐ

Տէրապոլիս Բիւզադնուս պիւրլէշիչ օլտան Իշպուր սիկուրթա գումբանեալարը . քէֆալէթի միւլէգապիլէ իլէ հէր նէվի էմթաա վէ ազլէ կրուբուլարը , տէնիզ , նէհր վէ գարա նագլիեալը թէհլիքէլէրինէ գարը չայլէթլէ ֆաեիտէպալիս շէրաեիթ իլէ սիկուրթա իտէրլէր :

ՀԱՆՁԵԱԹԻՇԷ

ԵԱՆՂՐՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԱՆԵԱՍՈՐ

1874-րէ Հապոլիս Բէկաթի օլտանաւ Կոնսթանտնուպոլիս

ՍԵՐՄԱՆԵ 3,750,000 ՖՐԱՆԳ

ԻՀԹԻԵԱԹ ԱԳՃԵՍԻ 600,000

Իշպուր սիկուրթա գումբանեալար , հէր նէվի էմթաա վէ էշեաեւ , աւպար վէ մադա- զա աէրուլէրինաէքի էմթաաեւ , էն զիեաաէ ֆաեիտէպալիս շարթլար իլէ սիկուրթա իտէր : Թափիլի մալիւմաթ ալմազ իսթէնէնլէր , պալէաաէ զիքր օլտանս իւշ գում- բանեալարը ումումի մասնաւոր կիւղարը պուլունան իսթանպուլում Պահլէ-Գաբու- սունտա Բաթիմ բաշա խանընտա նիւմէլո 13 վէ 14 տէ ՏԻՐԱՆ Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ԷՖԷՆ- տիեէ միւրաճաաթ իթմէկէ տալէթ օլտանուր :

— 40 —

— Բանդալոն մի . . . առ քեզի նորորի- նակ անուն մըն ալ : Ըսել է թէ դուն ալ տի- կին Բանդալոն պիտի ըլլաս : Այսպիսի անու- նով մը , եթէ Բանդալոն չի հագնիս , գործը շատ ձախող և շատ տգեղ պիտի ըլլայ . բայց ես ապահով եմ , որ դուն Բանդալոն հագնողներէ ա-ւելի հաստատամտութիւն ունիս : Ուրեմն ամեն բան որոշուած է : Այդ երիտասարդը հաճելի է քեզ :

— Այո՛ , շատ հաճելի է . բայց սիրահա- րած չեմ իրեն :

— Օ՛ , կին մը իր էրկանը սիրահարած ըլ- լալու պարտաւորեալ չէ :

— Բայց բան մը կայ որ երկիւղ կը պատ- ճառէ ինձ :

— Ի՞նչ է :

— Չեմ կարծեր որ այդ ձրիտասարդը շատ հանճարամտութիւն ունենայ :

— Ատանկ խենդ ու խելաւ բաներու ահանջ մի կախեր . շատ հանճարամտութիւն ունեցող մարդու մը հետ կարգուիլը իրմէ աւելի վար- պետ խաղցողի մը հետ թուղթ խաղալ կը նը- շանակէ : մարդ ապահով ըլլալու է որ բառ- դիններն ալ պիտի կորսնցունէ : Ամուսնացիր սա Բանդալոնին հետ և երջանիկ կ'ըլլաս : Ասկէց զատ , որովհետեւ շուտ ծանօթանալ կուզեմ

— 37 —

որք իր ձեռքը խնդրելու կը ներկայանալին : Ծերունի նաւապետն ի սկզբան շատ զուարճա- լի գտաւ զայս . բայց երբոր իր քրոջ աղջիկը քսան երեք տարեկան եղաւ , մտածեց որ ե- թէ այս շարունակէր այսպէս , ինքզինք երբէք չպիտի տեսնէր Սէղառինի զաւկներուն մէջ , և թէ այս բան զինք պիտի զրկէր այն ընկերու- թենէն , որ կրնար զուարճացունել իր ծերու- թիւնն , ուստի ըսաւ օր մը առ Սէղառին .

— Սիրելի բարեկամուհի , դուն շատ մը քաջատոհմ երիտասարդներ մերժեցիր . բայց ժամ է ալ վերջ տալ այս կացութեան . պէտք է լրջօրէն խորհիլ ամուսնութեանդ խնդրոյն վը- րայ :

— Ա՛ , մօրեղբայր . . . ի՞նչ հարկ կայ :

— Կրկին կըսեմ քեզ որ այս է իմ կամքս . ուղածիդ պէս մէկը ընտրէ՛ . ես չեմ ըսեր քեզ որ այսօր կամ վաղը պիտի ամուսնանաս , բայց հիմակուրէն ուսումնասիրէ ամեն անոնք , որք պիտի ներկայանան ձեռքդ խնդրելու . և եր- բոր ճաշակիդ յարմար մէկը գտած ըլլաս , եկուր շուտով իմաց տուր ինձ , որպէս զի ընենք լմնցունենք :

Սէղառին տակաւին ժամանակ ունէր : Սա- կայն և այնպէս , ինչ որ աւելի մղում տուաւ իր ընտրութիւն մը ընելու գաղափարին , սա

ՏԻՇ ԹԱՊԻՊԻ ԺՕԶԷՑ ՆԱԼԲԱՍ

Տիշթապիպիլերինն էն մահիրլերինաէն օլունալ, քէնտիսինն միւրաճաւթ իտէն-լէրի աղ վազըթ զարֆընտա չիֆաբէ-զիր իթմէլէ պիհազ-զըն խօշնուտ իթ-միշ օյան ժօղէֆ նալբաս էֆ. Սիրքէ-ճիտէ Թրամվայ ճատտէսինտէ Տուլու-նու Ումուժիյէ իտարէսի գարչըսընտա 8 նումէրօլը մահալը մախսօւստա պու-լունմագտա տըր:

Թապիպը մուժախէյհ զայէթ մա-հիրանէ պիր սուրէթտէ իմալ էյլէտի-կի տիշլերի էհվէն ֆիյաթլա ֆիրուլթ իթտիկի կիպի, միւշթէրիլէրինն քէ-մալը հիւրմէթ վէ նէզաքէթլէ գապուլ վէ տիշ խասթալըզլարընը հիւսնիւ թէ-տալի իտէրէք, ճիւմէնին մէմնունի-յէթինի գազալմագտա տըր:

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ն Շ Ա Ն Պ Է Ր Պ Է Ռ Ե Ա Ն

— 38 —

պարագայն էր թէ իր երկու մտերմօհիններն, որք էրիկ մարդոց դէմ լայնքան ատելութիւն ցուցած էին և այնքան լեզունուն տուած, ամուսնացած էին:

Բանաստեղծն Բաօլինա ամուսնացած էր Պ. Էդուալէ անուն անձի մը հետ, որ գործա-կալ էր. իսկ դժուարահաճ Օլիմբիատ կինն եղած էր Պ. Պուշդուուի, որ ապրանքներու միջնորդ մըն էր. երբոր Սէզաուին զարմանք յայտնած էր իրենց թէ ինչպէս հաւանած է-ին ամուսնանալու, Բաօլինա պատասխանած էր.

—Պ. Էդուալէ լացաւ իմ ոտանաւորներուս վրայ:

Ու Օլիմբիատ աչքերը խոնարհած էր մըր-մուալով:

—Պ. Պուշդուու ամեն կամքերս կատարել խօստացաւ:

Ահա այն ատենն էր որ ներկայացաւ Ա. տոլֆ Բանդալուն: Ապոլոն մը չէր այն, այլ բա-ւական շնորհայից երիտասարդ մը:

Ինչ որ հաճօյ թուեցաւ Սէզաուինի, այն մանկական բարի երեւոյթն, այն դիւրաբարօյ և հեղափոխութիւնն էր, զոր տե-սաւ այդ երիտասարդի վրայ, որ իրեն շատ մը շողով ու վաղաքուշ խօսքեր ըրած չէր,

ՖՌԱՆԳՅՕՐԹՈՒԱԶ

ՏԷՆԻՉ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Սէ մահէ ֆրանգ 0,250,000

Իսթիքաթ ազչէսի ֆրանգ 1,270,000

Մէզքիւր գումբանիւ տէնիզ գաղալարընա գարչը վաբօրյարտա վէ կէ-միլէրտէ եիւլէնիլէն մալլէրի, վէ քէզալիք բօսթա իտարէլէրինն թէսլիմ օլունան միւճէվհէրաթ վէ եախօտ պանգնօթ էվրագը զաեէթ էհվէնիեէթ վէ սուհուլէթլէ սիկուրթա իտէր:

Պու ճիհէթլէ մէպալիդի քիւլիեէեի սիկուրթա իտէպիլմէք իչին իշպու գումբանիւ էվրօբատա 13 թանէ պիւեիւք սիկուրթա գումբանիւլարըյա պիրլէյմիշ տիր: Պունլարըն թէքմիլ սերմահէ վէ իհթիեաթ ազչէսի 100,000,000 ֆրանգը կէչէր:

էքմիլ Թիւրքիա աճէնթէսի

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ՄԻԻՆԻԽ ՊԻՐԼԷՇՄԻՇ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Սէրմահէ

Իսթիքաթ ազչէսի 1888 ցունիսէ գատար

Սէնէվի իրատ 1888 ցունիսէ գատար

Ֆրանգ 8,000,000

Ֆրանգ 4,817,262

Ֆրանգ 10,069,700

Մէզքիւր գումբանիւլար տէքօղիթօլար վէ խանէլէր վէ անլէր իչինաէ պուլունան մալլէր վէ մօպիլեալարը զաեէթ էհվէնիեէթ վէ սուհուլէթլէ, թէէմինաթլէ գալիեէ թահթընտա օլարագ սիկուրթա իտէրլէր:

Իսթանպուլ աճէնթէսի

Իսթանպուլ, Պահճէ-գարու, Եօրկիատիս խան ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

Մալիւմաթ.—Շիրքէթլէրիմիլին Տէրիսաատէթ պանքէրլէրի պուլունա ներսէսեան Բէտէր վէ Մախտուժու էֆէնտիլէր հիսապը կէօրիւմիւշ, վէ միւտիլիեէթի ումուժիեէ թարաֆընտան թաստիզ օլունմուշ հէր կիւնա զարար ու զիեանք թազմինէ թէմամիլլէ թալիմաթ ախզ իլլէմիլլէր տիր:

— 39 —

այլ միայն ըսած էր պարզապէս թէ շատ հը-պարտ պիտի զգար ինքիւնք եթէ Սէզաուին բարեհաճէր ամուսնանալ իրեն հետ:

Ձմեռ էր և հետեւապէս Բարիզ կը գըտ-նուէին, երբոր Սէզաուին եկաւ ըսաւ նաւա-պետին:

—Մօրեղբայր, կարծեմ վերջապէս գտայ այն անձն, որ ճաշակիս համաձայն է և որուն հետ կրնամ ամուսնանալ:

Ծերունի նաւապետն ուրախութեամբ ցատ-քեց թիկնաթուին վրայ, և գոչեց.

—Ահ, սատանորդի, այս լուրը շատ ու-րախացուց զիս. ո՛ւր է այդ չարածնին, զոր մեր փեսան տեսելու բարեբախտութիւնը պի-տի ունենանք:

—Իր գրասենեակն ըլլալու է: Փաստաբան է, ութ հազար ֆրանք եկամուտ ունի և քիչ ժամանակէն երսուն տարու պիտի ըլլայ:

—Ատոնք աղէկ. բայց ութ հազար ֆրանք եկամուտը քիչ է, և դուն աւելի հարուստ մէկու մը հետ կրնաս ամուսնանալ: Բայց եթէ այդ երիտասարդը տաղանդ ունի, իր հարըս-տութիւնը կրնայ բազմապատկել: Անո՛ւնն ինչ է:

—Ատոլֆ Բանդալուն: Աւասիկ իր այցատու-սը, զոր աղաչեց որ ձեզ յանձնեմ: